

Категорія справи № 760/274/17: У порядку процесуального законодавства; В порядку КПК України; Розкриття інформації, що містить банківську таємницю, надання дозволу на проведення ревізії, продовження терміну ревізії тощо.

Надіслано судом: 05.07.2017. Зареєстровано: 06.07.2017. Оприлюднено: 10.07.2017.

Справа № 760/274/17

Провадження №1-кс/760/7433/17

УХВАЛА

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

15 червня 2017 року слідчий суддя Солом'янського районного суду м. Києва Усатова І.А., розглянувши клопотання старшого детектива Національного бюро Третього відділу детективів Третього підрозділу детективів Головного підрозділу детективів Національного антикорупційного бюро України Марчука О.Л., погоджене прокурором Першого відділу управління процесуального керівництва підтримання державного обвинувачення та представництва в суді Спеціалізованої антикорупційної прокуратури України Кохно В.О. про надання дозволу на тимчасовий доступ до документів, які містять охоронювану законом таємницю, на підставі матеріалів кримінального провадження № 5201600000000388 від 24.10.2016 за ознаками злочину, передбаченого ч. 5 ст. 191 КК України, -

В С Т А Н О В И В:

Детектив Національного бюро Третього відділу детективів Третього підрозділу детективів Головного підрозділу детективів Національного антикорупційного бюро України Марчук О.Л. звернувся до суду із клопотанням, про надання дозволу на тимчасовий доступ до документів, які містять банківську таємницю.

Обґрунтовуючи внесені клопотання детектив зазначає, що Національним антикорупційним бюро України зареєстровано в Єдиному реєстрі досудових розслідувань кримінальне провадження №5201600000000388 від 24.10.2016 за ознаками злочину, передбаченого ч. 5 ст. 191 КК України.

Як вказує детектив, що 16.09.2011 між Україною та Європейським інвестиційним банком укладено Фінансову угоду за Проектом будівництва повітряної високовольтної лінії 750 кВ Запорізька АЕС- Каховська, якою було передбачене залучення кредитних коштів у розмірі 175 млн. євро (ратифікована Верховною Радою України 18.09.2012 року, Закон № 5256 - VI).

Детектив зазначає, що 02.07.2012 на виконання положень зазначеної угоди між Міністерством фінансів України, Міністерством енергетики та вугільної промисловості України, Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики та державним підприємством

«Національна енергетична компанія «Укренерго» укладено Субкредитну угоду № 15010-03/75, відповідно до якої Мінфін зобов'язувалось рекредитувати ДП НЕК «Укренерго» кошти позики ЄІБ залучені для реалізації проекту.

Детектив вказує, що з метою обслуговування Фінансової угоди між Україною та ЄІБ від 16.09.2011 (відкриття та ведення рахунку для здійснення зарахування коштів) та їх використання Міністерством фінансів України проведено конкурс по вибору відповідного банку.

Зазначено, що під час досудового розслідування встановлено, що при проведенні зазначеного конкурсу Міністерством фінансів України не було дотримано строків, у які вказаний конкурс повинен був бути проведений відповідно до Порядку вибору банків, що залучаються до реалізації проектів, який затверджено наказом Міністерства фінансів України від 07.05.2002 № 299.

Детектив посилається на те, що за результатами опрацювання пропозицій, відповідно до Протоколу №1 засідання Комітету для проведення конкурсу по відборі банку, суб'єктом з найкращою конкурсною пропозицією було визнано ПАТ «Банк Перший». В подальшому, на підставі зазначеного протоколу наказом Міністерства фінансів України від 02.12.2013 № 1027 ПАТ «Банк Перший» було визнано переможцем конкурсу з вибору банків для обслуговування фінансової угоди від 16.09.2011.

Детектив зазначає, що листом № 31-12210-11/26-16/35469 від 05.12.2013 Міністерство фінансів України повідомило ПАТ «Банк Перший» стосовно перемоги у конкурсі з вибору банківської установи.

Детективом зазначено, що Міністерством фінансів України 28.07.2014 з ПАТ «Банк Перший» було укладено Договір банківського рахунку № 13010-05/65, відповідно до положень якого банківська установа приймала зобов'язання по відкриттю та обслуговуванню рахунку для здійснення зарахування і вибірки траншів за фінансовою згодою від 16.09.2011.

Вказано, що 30.07.2014 службові особи Міністерства фінансів України, усвідомлюючи, що ПАТ «Банк Перший» має порушення встановлених НБУ вимог щодо економічних нормативів, лімітів валютної позиції та нормативів формування банками обов'язкових резервів, з метою приховання суб'єктивної сторони вчинюваного злочину, скерували на адресу НБУ лист з проханням терміново повідомити Міністерство щодо поточної у ПАТ «Банк Перший» стосовно дотримання нормативів, а також відносної можливості потрапляння банку в зону ризику визнання неплатоспроможним.

Зазначено, що згідно до «Порядку вибору банків, що залучаються до реалізації проектів», затвердженого Наказом Мінфіну №299 від 07.05.2002, таку довідку у НБУ запитує банк-учасник конкурсу безпосередньо і надає для участі в конкурсі.

Також детективом зауважено, що Національний банк України листом від 01.09.2014 року відмовив у наданні такої інформації із посиланням, що вказана інформація є банківською таємницею.

Вказано, що незважаючи фактичну відсутність підтверджених відомостей з Національного банку України про відсутність порушень установлених НБУ вимог щодо економічних нормативів, лімітів валютної позиції та нормативів формування банками обов'язкових резервів за останні шість місяців, 01.09.2014 Україною було вибрано перший транш на суму 5,0 млн. євро. З урахуванням утримання одноразової комісії, кредитні кошти у сумі 4,562 млн. євро було зараховано на рахунок, відкритий Міністерством фінансів України в ПАТ «Банк Перший».

У клопотанні зазначається, що після відкриття рахунку та надходження на зазначений рахунок траншу ЄІБ, в період з 02.09.2014 по 08.09.2014 тривав процес погодження посадовими особами Міністерства фінансів України зі співробітниками ПАТ «Банк Перший» форм платіжних доручень і

переліку матеріалів, які ДП НЕК «Укренерго» повинно надати банку для зняття коштів з рахунку вибірки і оплати підрядним організаціям за відповідними контрактами.

Також вказано, що 16.09.2014 погоджені Міненерговугілля платіжні доручення були передані на погодження Міністерству фінансів України. Після розгляду наданих документів ПАТ «Банк Перший» повідомив Міністерство фінансів України щодо наявності технічних перепон для проведення платежів.

Крім того у клопотанні зазначено, що 30.09.2014 ПАТ «Банк Перший» листом № 13-2588 повідомило Міністерство фінансів України про те, що 18.09.2014 року ПАТ «Банк Перший» змінило найменування на ПАТ «БГ Банк», яке є правонаступником всіх його прав та обов'язків.

Детектив посилається на те, що в ході проведення 03.11.2014 ініційованої Міністерством фінансів України наради в Національному банку України за участі представників ПАТ «БГ Банк» було встановлено, що кошти ЄІБ для оплати платіжних доручень ДП НЕК «Укренерго» відсутні.

27.11.2014 Національним банком України визнано ПАТ «БГ Банк» неплатоспроможним.

У клопотанні зазначено, що службовими особами Міністерства фінансів України, шляхом зловживання своїм службовим становищем, за попередньою змовою з групою осіб, вчинено розтрату 3 482 689,23 євро кредитних коштів, виділених в рамках Фінансової угоди, укладеної між Україною та Європейським інвестиційним банком 16.09.2011 за Проектом будівництва повітряної високовольтної лінії 750 кВ Запорізька АЕС - Каховська, що є особливо великим розміром.

Також вказано, що в ході досудового розслідування було встановлено, що 04.11.2014 між ПАТ «БГ БАНК» та ТОВ «Центральний брокер» (ЄДРПОУ 34560611), яке діяло від імені та в інтересах ПАТ «Терра Інвест» (ЄДРПОУ 34497058), укладено договір купівлі - продажу цінних паперів № БВ-2893/14;56-ДД/14, згідно якого ПАТ «БГ Банк» продас 1700 облігацій внутрішньої державної позики код ISIN UA4000142699 загальною номінальною вартістю 1 700 000 доларів США за 3002,77 грн., та 2999 облігацій внутрішньої державної позики код ISIN UA4000160642 загальною номінальною вартістю 2 999 000 доларів США за 5297,23 грн. Вказаний правочин було укладено з метою виводу грошових коштів з ПАТ «БГ Банк» та заволодіння ними службовими особами ПАТ «БГ БАНК».

Крім того зазначено, що 10.11.2014 вказані облігації через брокера ТОВ «Центральний брокер» (ЄДРПОУ 34560611) були перераховані на рахунки ТОВ «Калина Трейд» (ЄДРПОУ 38360124) за 149 500 грн.

13.11.2014 ТОВ «Калина Трейд» (ЄДРПОУ 38360124) 1700 облігацій внутрішньої державної позики код ISIN UA4000142699 загальною номінальною вартістю 1 700 000 доларів США за 25 307 900 грн. перераховано для ЗНПФ «ІК-ФОНД ОБЛІГАЦІЙ» ТОВ «КУА «Інвестиційний Капітал Україна» (ЄДРПОУ 34486135).

14.11.2014 ТОВ «Калина Трейд» (ЄДРПОУ 38360124) 2999 облігацій внутрішньої державної позики код ISIN UA4000160642 загальною номінальною вартістю 2 999 000 доларів США за 44 906 906,04 грн. перераховано для ЗНПФ «ІК-ФОНД ОБЛІГАЦІЙ» ТОВ «КУА «Інвестиційний Капітал Україна» (ЄДРПОУ 34486135).

Зазначено, що в ході досудового розслідування виникла необхідність дослідження обставин здійснення операцій купівлі-продажу вищевказаних облігацій внутрішньодержавної позики та встановлення кінцевих вигодоодержувачів за вказаними операціями.

Детектив вказує, що оригінали відповідних документів, на підставі яких здійснювались операції купівлі-продажу облігацій внутрішньодержавної позики необхідні та будуть використані для проведення судово-почеркознавчої експертизи у якості об'єктів дослідження для підтвердження або спростування факту причетності посадових осіб суб'єктів, задіяних у заволодінні коштами Міністерства фінансів України, до прийняття рішень щодо подальшого використання кредитних коштів, а також необхідні для надання експертам-економістам задля підтвердження повноважень осіб, які фактично розпоряджались банківськими рахунками.

Вказано, що документи, які містять банківську таємницю та знаходяться в ПАТ "ПРОФІН БАНК", (код за ЄДРПОУ 09806437, МФО 334594), що зареєстровано за адресою: м. Київ вул. Дмитрівська, 69 необхідно вилучити з метою використання їх у процесуальних діях, проведенні експертиз, документальних перевірок, ревізій, а також, для пред'явлення в ході проведення допитів свідків, підозрюваних в цілях встановлення фактичних обставин вчинення кримінальних правопорушень та встановлення осіб, причетних до їх скоєння. Вилучення вказаних документів забезпечить можливість надання їх в суд та унеможливить знищення з метою уникнення кримінальної відповідальності. Також, вилучення документів необхідно з метою запобігання безпідставній протидії досудовому розслідуванню в даному кримінальному провадженні від третіх осіб, в тому числі через ухвалення іншими судами рішень про вилучення оригіналів документів. Водночас, особи, які причетні до незаконної діяльності, пов'язаної із розтратою кредитних коштів, мають у розпорядження засоби виготовлення документів від імені вищевказаних підприємств та можливість змінювати дані у оригіналах документів, після надання органу досудового розслідування їх копій.

До того ж, детективом зауважено, що у досудового слідства є підстави вважати, що існує реальна загроза зміни або знищення необхідної інформації, у зв'язку з чим розгляд клопотання, просив здійснити без участі представників ТОВ «Калина Трейд» та ПАТ "ПРОФІН БАНК".

Представники ТОВ «Калина Трейд» та ПАТ "ПРОФІН БАНК" в судове засідання не викликалися з огляду на порушене детективом клопотання розглядати без їх участі, що в силу ч. ч. 2, 4 ст. 163 КПК України не є перешкодою для розгляду даного клопотання.

Відповідно до ст. 107 КПК України фіксування за допомогою технічних засобів не здійснювалось.

Слідчий суддя, заслухавши детектива, дослідивши матеріали клопотання, дійшов наступного висновку.

Відповідно до ч. 1 ст. 131 КПК України, заходи забезпечення кримінального провадження застосовуються з метою досягнення дієвості цього провадження.

Пунктом 5, 6 частини 2 ст. 131 КПК України передбачені такі види заходів забезпечення кримінального провадження, як тимчасовий доступ до речей і документів і тимчасове вилучення майна.

Відповідно до ч. 3 ст.132 КПК України застосування заходів забезпечення кримінального провадження не допускається, якщо слідчий, прокурор не доведе, що: 1) існує обґрунтована підозра щодо вчинення кримінального правопорушення такого ступеня тяжкості, що може бути підставою для застосування заходів забезпечення кримінального провадження; 2) потреби досудового розслідування виправдовують такий ступінь втручання у права і свободи особи, про який ідеться в клопотанні слідчого, прокурора; 3) може бути виконане завдання, для виконання якого слідчий, прокурор звертається із клопотанням.

В ч. 1 ст. 159 КПК України встановлено, що тимчасовий доступ до речей і документів полягає у наданні стороні кримінального провадження особою, у володінні якої знаходяться такі речі і документи, можливості ознайомитися з ними, зробити їх копії та, у разі прийняття відповідного рішення

слідчим суддею, судом, вилучити їх (здійснити їх виїмку).

Згідно ч. 2 ст. 159 КПК України, тимчасовий доступ до речей і документів здійснюється на підставі ухвали слідчого судді, суду.

Відповідно до ст. 160 КПК України, сторони кримінального провадження мають право звернутися до слідчого судді під час досудового розслідування чи суду під час судового провадження із клопотанням про тимчасовий доступ до речей і документів, за винятком зазначених у статті 161 цього Кодексу. Слідчий має право звернутися із зазначеним клопотанням за погодженням з прокурором.

Згідно з п.6 ч. 2 ст. 160 КПК України у клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів зазначаються можливість використання як доказів відомостей, що містяться в речах і документах, та неможливість іншими способами довести обставини, які передбачається довести за допомогою цих речей і документів, у випадку подання клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів, які містять охоронювану законом таємницю.

Згідно з ч. 5 ст. 163 КПК України, слідчий суддя постановляє ухвалу про надання тимчасового доступу до речей і документів, якщо сторона кримінального провадження у своєму клопотанні доведе наявність достатніх підстав вважати, що ці речі або документи: 1) перебувають або можуть перебувати у володінні відповідної фізичної або юридичної особи; 2) самі по собі або в сукупності з іншими речами і документами кримінального провадження, у зв'язку з яким подається клопотання, мають суттєве значення для встановлення важливих обставин у кримінальному провадженні; 3) не становлять собою або не включають речей і документів, які містять охоронювану законом таємницю.

Як зазначено в ч.6 ст.163 КПК України слідчий суддя, суд постановляє ухвалу про надання тимчасового доступу до речей і документів, які містять охоронювану законом таємницю, якщо сторона кримінального провадження, крім обставин, передбачених частиною п'ятою цієї статті, доведе можливість використання як доказів відомостей, що містяться в цих речах і документах, та неможливість іншими способами довести обставини, які передбачається довести за допомогою цих речей і документів.

Слідчий суддя, перевібивши надані матеріали клопотання, дослідивши докази по даних матеріалах, приходять до висновку, що клопотання детектива підлягає задоволенню, оскільки детективом була доведена мета отримання документів, які перебувають у володінні ПАТ "ПРОФІН БАНК".

На підставі викладеного і керуючись ст. 107, ст.ст.160, 162, 163, 164, 166, ст. 309 КПК слідчий суддя, -

УХВАЛИВ:

Клопотання - задовольнити.

Надати детективам Третього відділу детективів Третього підрозділу детективів Головного підрозділу детективів Національного антикорупційного бюро України Болгову Валентину Миколайовичу, Моторному Денису Васильовичу, Смілому Івану Віталійовичу, Марчуку Олександрю Леонідовичу, тимчасовий доступ до документів, які містять банківську таємницю, що знаходяться у ПАТ "ПРОФІН БАНК", (код за ЄДРПОУ 09806437, МФО 334594), що зареєстровано за адресою: м. Київ вул. Дмитрівська, 69 та містять відомості про клієнта ТОВ «Калина Трейд» (код за ЄДРПОУ 38360124), відкриті ним рахунки, саме:

- виписки руху коштів по рахунку № 26002042990000 та усіх інших рахунках у національній та іноземних валютах, з обов'язковим зазначенням дат, часу, сум, валюти, даних про банківські установи та їх рахунки, на які перераховувались грошові кошти, призначення платежів, назв контрагентів, їх

кодів, номерів рахунків, на які перераховані грошові кошти, у період з 01.01.2014 по 31.12.2014 з наданням інформації у електронному форматі «Microsoft Excel» та за вимогою у паперовому вигляді;

-документів юридичної справи, в тому числі документів, на підставі яких були відкриті, закриті та обслуговувались вказані розрахункові рахунки, документів які надавались у ході обслуговування рахунків, документів як у печатному так і в електронному вигляді, що містять інформацію про укладення з підприємствами договору про банківське обслуговування у режимі віддаленого доступу «клієнт-банк», а також документи, які містять дані про комп'ютер клієнта та контрагентів (з зазначенням IP-адрес комп'ютерів клієнта та контрагентів, та всієї наявної інформації з логфайлів), з якого здійснювалось управління проведенням відповідних розрахунків, всіх наявних SWIFT-повідомлень;

-первинних документів, що свідчать про зарахування та списання з рахунку № 26002042990000 грошових коштів (платіжні доручення, грошові чеки, касові чеки, корінці квитанцій про отримання готівки, ліцензії та договори на здійснення операцій) з 01.01.2014 по 31.12.2014;

-документів первинного фінансового моніторингу, щодо здійснених операцій по рахунку № 26002042990000 а також, документів оформлених для подачі в Національний Банк України, Державну службу фінансового моніторингу України з приводу фінансового моніторингу операцій, а також, внутрішнього фінансового моніторингу;

-документів про проведені з використанням рахунку № 26002042990000 операції щодо придбання, продажу цінних паперів, посередництво в даних операціях, а також, інших операцій з цінними паперами з 01.01.2014 по 31.12.2014;

-вхідної та вихідної кореспонденції між банківською установою та клієнтом банку з 01.01.2014 по 31.12.2014.

Ухвала діє протягом одного місяця з дня її постановлення.

У разі відмови виконувати ухвалу слідчий суддя має право постановити ухвалу про дозвіл на проведення обшуку.

Ухвала оскарженню не підлягає.

Слідчий суддя

Усатова І.А.